

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ издази једанпут недељно. По потреби биће ванредних бројева. Претплата се шаље уредништву у Београду Краљев трг до Управе града Београда, а у унутрашњости код овлашћених скупљача или на пошти. Цена је листу: селима, које улазе у састав општине а која је већ претплаћена, чиновницима, учитељима, званичницима, општинским писарима и осталим званичницима у опште годишње 12, полугодишње 6 динара. Гостионичарима и механицима из унутрашњости годишње 16, полугодишње 8 динара. Жаңдармима годишње 8, полугодишње 5 динара, ну они се по овој дени могу претплатити само преко својих командири полицијских односно пограничних одреда. Надлештвима у опште 20 динара на годину. За иностранство: годишње 24, полугодишње 15 динара. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи не враћају се.

АНДРА М. ПЕТРОВИЋ
НАЧЕЛНИК IV. КЛАСЕ ОКРУГА НИШКОГ

Рођен је у Београду 1853. Правни факултет свршио је на нашој Великој Школи године 1872, и по томе одмах је отишао у Беч ради студирања медицинских наука. Као ђак медицинар, г. Петровић је прекидао студије и учествовао у ратовима 1876; 7 и 8 године.

У 1885 години вратио се из Беча као докторанд медицине и ступио у војску као санитарски поручник, где је провео све до године 1890.

Од 1890 па све до данас, г. Петровић је непрекидно провео у полицијској служби, где је поступно авансовао и достигао положај начелника окружног.

Г. Петровић је, учествујући у сва три наша рата, одликован за време истих: *Таковским крстом V степена, Сребрном медаљом за храброст, Сребрном медаљом за ревносну службу, Црвеним крстом и ратним споменицама*; а после ових, *Таковским крстом IV степена и Гардијском споменицом*.

Не можемо пропустити а да не поменемо још и то: да г. Андра долази у ред најинтелигентнијих полицијских чиновника. Као такав он је свагда уживао симпатије и поштовање како од претпостављених, тако и од потчињених му чиновника. Његова интелигентност, као и све остале му добре особине створиле су му врло велики број личних пријатеља у свима друштвеним редовима, а његова искреност и часност у служби, весела и доброћудна нарав у приватном животу, учиниле су, да је у свима местима свога службовања био врло омиљен.

КРВНИ ТРАГОВИ

(НАСТАВАК)

(2)

На каквим скривеним местима могу се наћи крвни трагови, показује овај случај. Била је убијена и опљачкана једна стара жена. Убица се бесумње извршујући убиство некако ранио, те је крв капала из те ране. Приликом вршења прегледа ускоро је констатована та околност, пошто је крај врата (стаклена врата са завесом) приземне собе нађено више група малих капљица крви, која није могла ту бити од убијене. Одмах се дошло на мисао, да је убица по извршеном делу неколико пута прилазио тим вратима, отварао завесу, да би се уверио, да ли може изаћи на улицу. Та крв је сигурно капала из његове руке сваки пут, кад год је прилазио вратима, образовала је по једну од оних група крвних капљица. Али та соба имала је још једна врата, кроз која се улазило у дворште, а одатле на улицу. Пред самих тих врата (при изласку на леву руку) стојао је један дуг сто, с платненим чаршавом, који је готово допирао до земље. Кад је у даљем испитивању трагова задигнут чаршав, нађоше под тим чаршавом на патосу кап крви. Свима присутнима било је нејасно, како је та кап крви могла пасти на то место, кад је оно било заклоњено чаршавом. Али случајно опазеше, да се приликом отварања врата чаршав услед промаје по мало подиже и тада указује оно место, на коме је крв. Дакле било је несумњиво, да је убица морао врата отворити десном руком, после чега се чаршав угнуо од ветра, те је капља од повређене леве руке канула на оно место под столом, а за тим се сакрила испред погледа, чим се чаршав умирио. Ова кап крви, која се у почетку није одмах нашла, помогла је доцније много у тражењу зликовца, јер се тако знало да је био рањен на левој руци.

Од какве је важности, да се нађу овакви трагови, доказује случај што га прича Лиман, кад је један берлински тамнични надзорник нађен убијен у својој постељи. Учинилац, један притвореник, тврдио је, како је покушао побећи, како га је надзорник ухватио у ходнику и тако злостављао, да се стао бранити и у нужди самоодбране морао га убити. Тек за тим однео је он надзорника у његову постељу. Брижљивом истрагом те постеље нађено је на дасци више узглавља мало крви, у којој је било ситно парченце мозга, те тако се увидело, да стражар није убијен у ходнику, већ у својој постељи. Тиме је побијено кривчево брањење, да је убиство извршио у нужди самоодбране.

Колико вреде крвни трагови, који се чак нађу и на телу убијенога, доказује један случај, који је познат међу аустријским криминалистима због многих и интересантних тешкоћа (под именом „Крумпендорфско убиство“). Нађени леш био је покривен многобројним мрљама, и као што се то обично дешава, тим крвним мрљама није придават велики значај, пошто је „потпуно природно, да је леш крвав, кад има много рана.“ Тек доцније, после обдукције, приметило се, да кошуља убијенога (за време убиства убијени није имао на себи капут) има на леђима врло чудну крвну мрљу, која је изгледала као да је утиснута. Разним посматрањима и комбинацијама дошло се до закључка: да је та мрља могла постати само тако, што је убилац вршећи своје дело клекнуо на своју жртву, при чему је колена морао спустити најпре на неко крваво место, а за тим га метнути на леђа убијенога. Та крвна мрља на леђима тако је јасно показивала мустру штога, да се могло очекивати, да ће се по томе познати

панталоне. Тако је и било. На име кад су много доцније ухватили једног сумњивог дерана, нашло се да су његове испране панталоне идентичне с оним крвавим отиском на кошуљи убијенога и то је било тако поуздано, да је то био главни момент у доказу кривице.

Много теже је тражити крвне мрље у пољу него ли у затвореном простору. После тога имамо да се бринемо да их ту ко не избрише, не разгази или што је још горе да их не нестане утицајем времена. Киша и роса испирају крвне мрље, а ветар и сунце их сасушују. Има ли иследник времена, да се одмах бави с траговима, нека продужи посао док киша не пада. Али ако не може да им одмах поклати пажњу, или ако наступи ноћ или рђаво време, или ако му је стало до тога, да се трагови одрже и за доцније, онда их мора заштити колико је више могуће. Поклапањем лонца, котлова и т. д. неће се довољно заштитити, пошто положај мрље може бити такав, да кишница јури низ брдо и то бах на мрљу испод лонца. Кад ту мрљу хоћемо да заштитимо, морамо дотично место заградити даском, опкопом и т. д., те да кишницу одвратимо. Кад смо тако довољно заштитили мрље, које смо опазили на први поглед, тада морамо потражити мање и скривеније трагове, којих може бити на трави, стаблу, камену и земљишту. Из њих се могу доста пута добити важни докази, да ли је повређени дошао на лице места већ рањен, да ли је довучен, да ли се учинилац чистио од крви, да ли је можда имао крви на табанима и т. д., и многи други, доста важни моменти.

Највеће тешкоће задаје то, кад крв падне на необрасло земљиште и ту се засуши, јер у таквим случају она веома мења своју боју, према саставу земљишта, те се не може више распознати као крв. У таквим случајевима ја сам се два пута, и то оба пута с врло добрим успехом, у тражењу крвних трагова послужио једним искусним ловцем. Ловац је навикнут, да налази крвне мрље рањене дивљачи.

У једном случају употребљен је с великим успехом пас. На једном друму у пољу нађен је један младић мртав с тешким позледама. Леш је био преко мере блед, дакле пролив крви морао је бити велики, али пошто је локва крви на лицу места била незнатна, закључило се, да је младић морао бити повређен на другом месту, на му се крв излила путем до места, на ком је нађен. И заиста од тога места, час у већем, час у мањем одстојању налазиле су се капи крви, које су обележавале пут, којим је повређени морао доћи. Тај крвни траг водио је у једну шуму, али је било тешко ићи за њим, пошто није ишао путем, већ посред шипражја. Констатовано је, да је тај младић ходоо непрестано у једном великом кругу. Вероватно је да је он тај пут учинио прошле ноћи, да је залутао, да му је услед губитка крви мркла свест, те да је тако ишао у круг. Али ни комисија није могла да изиде из тога круга, а поред и највећег труда нису се могли наћи они трагови, који су показивали, где је тај младић почео да прави круг, т. ј. одакле је дошао. Кад су сви даљи напори остали безуспешни, набављен је један одличан ловачки пас, који, кад је доведен до трага, такође два пута оптрча тај круг, али напоследку удари с потпуном поузданошћу јурити за другим трагом. Тако дође он до једне сељачке куће, где је откривена једна велика локва крви, која је брижљиво била покривена земљом. Тако је даљом истрагом утврђено, онај младић, што је нађен мртав, покушавао је да краде, али су га опазили синови газде те куће те га премлатили. Он је неко време лежао на месту, где је нађена локва крви, а за тим се одвукао, пошто је мало дошао к себи.

Од врло велике користи при тражењу трагова може иследнику бити добра и велика лупа, којом може брзо и лако веће површине прегледати. Напротив ваља нам избегавати сваку другу манипулацију с крвним мрљама, н. пр. пипање влажним претима или испитивање хемијским путем.

2. Скидање крвних мрља

Кад крвне мрље тачно измеримо, опишемо и нацртамо (о чему ћемо у идућој глави говорити) онда ћемо прећи на посао скидања оних крвних мрља у природи, код којих се то може урадити, и које су тако важне, да оне доцније по своје облику, по свом изгледу могу играти неку улогу. Али пошто то може бити код сваког трага, то правило гласи: „Скини у природи, што се тако може скинути.“ Како се сад то ради, зависи од мате-

ријала на коме се крвна мрља налази. Овде ћемо сад да проговоримо о најважнијим случајевима.

Разуме се да је најбоље, најпоузданије и најпростије, да се дотични предмет узме у природу. То се н. пр. може учинити код столова, хаљина, разног намештаја, хартија, књига и т. д.; даље код прозорских крила, малих врата, тапета и т. д., на послетку у пољу: код мањег камења, код грана и огранака, које се одсеку и понесу са собом. Чак и крвава трава, жито и т. д. може се врло добро понети собом, пошто се претходно макама или српом одсече, па у оном стању, у ком је затечено, метне у кутију или у најгорем случају у хартију.

Кад узмемо са собом биљку, која је упрскана крвљу, главна ће нам брига бити, да је колико је могуће дуже одржимо у свежини. Јер кад се она сасуши, згрчи се и набора, и крвне мрље, које су већ раније биле сасушене поотпадају, не оставивши ни најмањег трага на биљци. Да би се биљка што дуже одржала у свежини, пресече се стабло косо и брзо се умочи у смесу воде и глицерина или у кречну воду. Прво се може имати у већини случајева, а друго готово увек. Поменута течност улије се у једно стакло, стакло се запуши плутом, која се пробуши и кроз њу провуче стабло од биљке, тако, да непрестано стоји у течности. Наравно да се после тога та биљка са стаклом мора пренети у руци. Не може ли се ствар узети у природу, онда долази на ред вађење с позлеђивањем подлоге. Јесу ли трагови на дрвету, вађење једног дела подлоге у већини случајева добро ће испати за руком. За такве послове увек ћемо се послужити стручњацима, столаром, дрворесцом, тесачом, бачварем и т. д. Чак и међу сељацима вађе се доста људи, који имају довољно вештине, да у кући начине сами све што им треба. Ти људи су за такве случајеве најпотребљиви, јер они се у сваком положају знају наћи. Ако н. пр. на неком поду има више капи крви а не захватају сувише велики обим и нису проширене на две или три даске, најбоље ће се учинити, да се даска око мрља истестери. За време рада ваља пазити, да се мрље не оштете струготинама и т. д. Кад потребно нарче исечемо, онда ћемо на њему обележити правце, у којима је лежало, најбоље тако, што ћемо повући стрелу, која означава Југ и Север, дакле ставићемо скраћено Ј. и С. Тако никад нећемо заборавити како је то парче према главној скици лежало. Ово обележавање не треба заборавити никад, на чак ни код најмањих песачака, пошто ће доста пута и најважнији предмет бити без вредности, ако се не зна за његов положај. (Наставиће се.)

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Менична потраживања код општинских судова

У круг надлежности општинских судова за суђење долазе и менична потраживања са вредношћу до сто динара закључно. — § 6 грађ. суд. поступка.

Тако исто општински судови по пропису овог параграфа, а са погледом на § 9 грађ. судског поступка, ако су испуњени услови § 377, 378, 398 и 399 грађ. судског поступка, надлежни су да по овим потраживањима одобравају забране на означену имовину за обезбеђење оваквих дугова.

Према овоме нужно је општинским судовима знати, шта све треба да у себи садржава једна меница, па да одговара закону, и да општински судови могу је узети за вредећу и законску исправу. Да би то општински судови и општински писари знали, ми ћемо овде назначити шта све једна вредећа меница треба у себи да садржава.

I Место издавања (у коме је месту издата меница).

II Датум издавања (година, месец и дан).

III Рок плаћања (година, месец и дан кад меница треба да се плати).

IV По чијој се наредби меница издаје.

V Сума или износ менице (колико и у којој монети) и то цифрама и словима обележено.

VI Од чега дуг произлази (у готову новцу, од узетог еспана).

VII Име дужника и место становања његова.

VIII Где је плаћање.

IX Потпис издаваоца менице.

Како су менични бланкети прописани и монополисани, то бланкет менице треба у своје тексту приликом попуњења да садржи све оно што је горе обележено.

Ако је меница по наредби сопственој и на њој нема жири, онда се она приликом неисплате о року не мора протестовати, а ако на њој стоји жири или више потписа, онда се она увек по истеку од 24 сата од рока протестује код надлежног суда. Рок је меници на пример, ако јој је плаћање 1 августа, 2 августа до 4 сата по подне, не исплати ли је дужник дотле, протестује се неисплата судским путем. Ако се оваква меница у законском року не протестује онда испадају из обавезе сви потписници и остаје сам дужник — акцептант — у обавези.

На основу протеста може се после 15 дана тражити наплата од ма кога потписника менице или од свију укупно.

Овакве менице обично долазе пред општ. судове и ми смо сматрали за своју дужност да их предочимо општ. писарима, те да знају ценити њихову вредност и исправност при одобрењу забрана и при суђењима. Дакле ако је на меници сем акцептанта — дужника било још потписника, а поверилац — сопственик менице не подноси судски протест, онда су испали из обавезе остали потписници, но остаје у обавези сам дужник. Ово треба имати на уму. Сем тога напомињемо, да се у меници не сме ништа поправљати, грести — радирати — дометати и т. д. но она мора да је чисто и читко написана а износ вредности треба да је и цифром у горњем тексту а словима у доњем написан.

* * *

Општинским писарима

Са овом годином улазимо у пету годину. За све време старали смо се, да нашим општинским писарима притекнемо у помоћ за правилно вршење свога задатка, и да им дамо исцрпне формуларе по свима правцима, како у судству, тако и у администрацији, да им дамо законских упута при кретању свестраних послова, који долазе пред општинске судове. Даље старали смо се и о томе да нашим разним питањима и задатцима окупнамо колико су наши трудови у свима овим правцима имали успеха. И овде са задовољством можемо прибележити ту околност, да смо са нашим успесима задовољни, у толикој мери, да смо услед тога и у будуће вољни најенергичније уложити сву своју снагу, да и у напредак корисно делујемо у овоме правцу, те да нашем грађанству нашим радом преко општинских писара дајемо правилну и саобразну радњу код општинских судова.

На ово нас руководе ти разлози:

Што смо свесни тога, да сва, целокупна радња нашег државног апарата, повлачи сва средства за разна извршења у свима правцима од општинских судова, који су спона између државних власти и грађанства.

Што само савесно, тачно, брзо, правилно и на закону саобразно кретање код општинских судова доноси истинске користи нашем државном уређењу у свима правцима државног рада, који се тиче интереса наших грађана.

Што смо овај задатак себи одмах при самом покретању нашег листа ставили, отворивши одмах још у првој години за општинске послове сталну рубрику, коју смо ево до данас не престало са пуно воље а корисно одржавали.

Када се зна да државне власти, по свима гранама нашег државног устројства, у погледу: економном и рачунско финансијском; административно судском, за одржавање реда и права грађанских; санитарском за одржавање здравља; статистиком за сазнавање напредовања у привреди и напредовању домаће и индустријске напоре радиности, — све податке црпе из општинских судница, онда налазимо за своју најоблигатнију дужност, да од општинских писара спремимо један кадар способних службеника, који ће свој велики задатак умети појимати, па са потпуном исправношћу, а наоружани спремом и способношћу вршити све оне захтеве, који се од државних фактора у интересу нашег народа и његовог напретка, траже и тражили буду.

У томе циљу захтевамо од наших општинских писара, да у будуће још пажљивије прате све оно што се у њиховом интересу у нашем листу износило буде. Даље позивамо их да нас увек у случају неразумевања за извршење кога законског прописа питају, а ми ћемо им се и у будуће радо одазивати, са нашим наставом и мишљењима по разним појавама, разбирајући се у својим одговорима са мишљењима наших компетентних правних личности. Позивамо их на озбиљно праћење и примену, наших расправа и формулара, које смо до сада изнели и које ћемо и у будуће износити.

Овом приликом им напомињемо то, да одговоре на задатке одмах до изласка идућег броја пошаљу, како би им се на време у листу могло одговорити о правилности и неправилности њиховог мишљења на постављени задатак. Свако задоцњење квари ред у редакцији. Сви они општински писари, који се на уредништво обраћају са појединим питањима, ако им се одмах на исто не одговори, нека се стрпе, јер ни на једно питање неће се одговор пропустити, само има и таквих, где редакција треба да чује глас наших правних меродавних фактора. Ово се чини такође у интересу потпуне законске примене и нужне саобразности при вршењу општинских послова, који пред општ. судове долазе.

ПОДЗЕМНИ ДУСИ

ИЗ ЗАВЕЛЕЖАКА ЈЕДНОГ ПРЕСТОНИЧКОГ ПОЛИЦАЈЦА.

(СВРШЕТАК)

(2)

* * *

Док је младожења са оружаном пратњом приспео своје стану, дотле се у дворишту истог беше искупило прилично комшија, који, као и он, беху чули подземну тутњаву, а један од њих тврђаше чак и то: као да је чуо и неки смех испод земље. Мало по мало, па ти отпоче приповедање о дусима, аветима и свима могућим саблазнима. Један обућар увераваше: да је већ месец дана, како редовно — сваке ноћи, чује подземну лупу, истина много мању од ове ноћашње, док М... ковач, који је одрастао у овој улици, причаше опет, како је од његове покојне бабе чуо: да ово место, где је њихова улица, није „чисто“, јер је на истом, још за време Турака, законана жива једна лепа Туркиња — жена неког паше. То је, вели, учинио с тога, што је лепа Туркиња била побегла из харема са једним Србином, али их Турци ухвате, па њу живу закопају, а њега опет жива набију на колац и то на оном истом месту, где је она закопана. Баба га је уверавала још, да су се на том месту, после много и много година, сваке ноћи чули уздаси лепе Туркиње и једнога Србина.

Тек што ковач доврши своју приповетку, отпоче по ново подземна тутњава. У том се на вратницама појави и г. Павле.

— Брже, г. Павле, док није престало.

— Изволите сада слушати, г. писаре, рече младожења.

По што је ослушнуо неколико тренутака, и уверио се, да звук долази из подрума, г. Павле замишљајући већ како ће пре решити ову загонетку кад у подруму нађе неколико лица, нареди: да се одмах донесе више свећа, па по том, по што су жандарми узели пушке „на готово“, а он и наредник повадили сабље, младожења отвори врата и готово сви, изузев само ковача, уђоше унутра. Чим су ушли у подрум несташе тутњава, на велико изненађење г. Павлово, у њему не беше никог. Прегледаше пажљиво сваки кут, у том циљу избацише и све ствари напоље, али све беше узалуд. Не могаху наћи апсолутно ничег, из чега би се могло закључити, да се она тутњава обавља у подруму. Хтедохе већ изићи да разгледају двориште, али их од тога задржа нова тутњава, тако јака, да се сви уплашише и појурише вратима. Овога пута тутњава није трајала дуже од једног минута.

Пошто су мало дошли себи, вратише се у подрум и отпоче га по нова прегледати.

— Све ми се чини, као да неко мањем удара у темељ куће, рече један од комшија.

— Како би било да копамо овде у подруму упита један жандарм.

— Ни по што ноћас, а нарочито док петли не запевају, додаде ковач. То исто потврдише и остале комшије.

— Шта ви мислите, г. писаре? упита старешина жандарма.

— Шта ког ђавола (на ову реч прекрсти се ковач, а одмах за њим и остале комшије, па и један од жандарма) могу мислити у овакој прилици. Разгледаћемо још добро цело двориште, па ако ништа не нађемо, оставићемо целу ствар за сутра, па како г. члан нареди.

За тим г. писар додаде више за себе:

— Сад морам писати други рапорт, а готово и не знам ни како ћу га написати. Ништа од мог спавања...

ПРОФЕСОР МОРИАРТИ

(ИЗ УСПОМЕНА О ШЕРЛОКУ ХОЛМСУ*)

од А. Конан Дојла

Мога пријатеља Шерлока Холмса одавно нема на свету, но у мојој успомени он стоји као жив. Ја тако разговетно памтим све најмање околности, које су претходиле његовом необичном нестанку, да их поново преживљавам сада, пишући ове ретке.

У прво време после женидбе ја сам се ревностно заузео својом докторском практиком и све сам ређе и ређе учествовао у трагањима, која је предузимао Шерлок Холмс. Он је сам, као што изгледаше, избегавао да ме позива да поделим с њиме опасности његових доживљаја, тако да се ја у последњој 1890 год. сећам свега три случаја у којима сам учествовао. У зиму 1891 год. ја сам прочитао у новинама, да је мој пријатељ позват од стране француске владе, да извиди једно дело необичне важности, и то ми је дало повода да мислим е ће мој пријатељ остати подуже у Француској. Зато сам се веома зачудио, кад је он једно магловито вече априла месеца 1891 год. свратио код мене. Он је изгледао много бледи и мршавији но обично. — Да, ја сам морао много да радим, — приметио је он, као одговор на мој питајући поглед: — Ја сам био много заузет у последње време. Ви немате ништа против тога што ћу затворити капке? У соби беше један једини прозор, који је био сад застрт ролетнама. Но Холмсу је изгледало очевидно то недовољно: он је поред зида пришао прозору и, сагнувши се обавриво, пажљиво је затворио оба капка.

— Ви се бојите нечега? — упитах га.

— Да, бојим се.

— А чега то?

— Ваздушне пушке, — рекао је он озбиљно.

— Драги Холмсе, шта хоћете тиме да кажете?

— Ви ме, Јатсоне, довољно познајете, да ме нећете сматрати за нервозног, а још мање као плашљивца. Али свакако треба признати, да не избегавати очевидну опасност, која је управљена против вас, може само глуп човек, и храброст се не састоји у томе. Могу ли замолити за машину?

Он је запалио цигару и повукао је дим са особитим задовољством.

— Ја вам се морам извинити, зато што сам дошао к вама тако доцне — рече он после кратке паузе. — И још више ја вам морам замолити да ми дозволите још једну ствар, која у друштву није уобичајена: да изађем од вас задњим изласком кроз парк.

— Но шта значи све то? узвикнуо сам ја, двоумећи све више и више.

— Пневматичка пушка, коју је измислио професор Мориарти може да пробије лубању тако лако, као и обична пушка, но она има то преимућство, што не чини галаме. Ви видите да овде нема ничега ваздушног, — додао је Холмс, показујући ми десну руку.

— Ја сам видео да су зглавкови двају прстију на његовој руци били повређени и окрвављени. Шерлок Холмс ме је гледао смешећи се.

— Можете ли да путујете са мном на континент? упита ме он једном.

— А куда?

— Куд било. То ми је све једно.

Све је то било врло чудновато. Његова бледоћа и омршавено лице јасно су ми казивали, да се с њиме дешава нешто рђаво и да су му нерви напрегнути до крајности.

Шерлок Холмс је погодио моје мисли и узевши своју обичну, нехатну позитуру, почео је своје објашњење.

— Ви никада нисте чули за професора Мориарти?

— Никада.

— Дабогме! — узвикнуо је Холмс са одушевљењем. — Тај човек испуњава собом цео Лондон, и о њему нико ништа

*) Шерлок Холмс је чувени енглески тајни полицајац. Његова се полицијска способност и онај глас, који је због тога уживао — огледа у томе: што су многе европске владе, осим Енглеске, чији је поданик био — позивале га да им учини својим знањем помоћ, размршавајући поједине загонетне догађаје. *Преводилац.*

не зна. Мориарти — то је ђеније злочина! Знате ли, Јатсоне, ја говорим озбиљно — у онај дан, кад успем да ослободим друштво од тог човека, моја ће каријера достићи свој врхунац.

— А шта је то учинио ваш професор Мориарти? — упитах ја до крајности заинтересован таким почетком.

— Каријера тога човека долази у ред необичних. Мориарти, по рођењу, спада у вишу класу друштва, он је добио свестрано образовање и из ране је младости показивао необичну способност за математику. Кад му је било 20 година написао је трактат о Њутоновом биному, који је начинио велику сензацију у научном свету. Благодарем томе он је добио катедру на једном од енглеских универзитета и имао је пред собом светлу научну каријеру. Но наклоност ка злу, изгледа, да је била наследна у крви овога човека; високо образовање не само да није уништило у њему рђаве наклоности, већ им је напротив дало — огромно и опширно поље. Ни један анархистички злочин није прошао без научног суделовања проф. Мориарти. Он је наскоро оставио проф. катедру и дошао је у Лондон, шта је он овде радио за све време — нико не може рећи; ја пазим на њега већ одавно и дошао сам до врло чудноватих открића.

»Вама је познато, Јатсоне, да се са мном готово нико упоредити не може што се тиче знања тамног царства Лондона, тог света зала и злочина. Многе године трагања убедили су ме у томе, да се за сваки преступник крије организована снага, која стаје на пут закону и прикрива злочинца својим штитом. Свакад и свуда, — у преварама, у отмицама, у убиствима, — ја сам осећао присуство те тамне силе и налазио сам резултате њених делања у свима загонетним злочинима, које није могла судска власт да објасни и ставила их мени у дужност. Много година мучио сам се ја да процепим тајанствени покров, који је скривао тај свет од спољашњега; и тек пре кратког времена ја сам успео да ухватим крај конца, који ме је довео, кроз безбројне вијуге тога лавиринта злочина, ка личности експрофесора Мориарти. Са стране изгледа да он ништа не ради. Као паук седи он у средишту своје огромне паучине и види најмањи потрес сваког кончића, којих има на хиљаде и који, излазећи од њега, омотавају цео Лондон. Његови су агенти многобројни и дисциплиновани до невероватности. Свака нова замисао излази од њега, или се њему подноси ради разматрања или бољег уређења. Сам лично он не прима учешће ни у чему. Сваки извршилац може бити ухваћен, но извор тога — проф. Мориарти — је неуловим.

Сад слушајте, Јатсоне, до сада је проф. Мориарти био неуловим за мене, но напослетку он је учинио омашку. То је — ништавна, савршено неприметна нехатност с његове стране, и ипак то је за мене довољно. Ја сам ухватио један конач, и кроз три дана ствар ће бити свршена: паук и његова паучина биће ухваћени, и Лондон ће се ослободити од ужасног непријатеља.

Ја сам све спремио и предао полицији, чији се задатак састоји у томе да очекује згодан тренутак и да их све заједно похвата. Разуме се, то би било врло просто, кад професор Мориарти не би знао о моме раду; но он зна све.

Јутрос, после тога, пошто сам издао последње наредбе, ја сам седео у својој соби и радио сам. Врата су била закључана, но то им није сметало да се отворе, и ја сам видео проф. Мориарти пред собом. Моји су живци довољно очеличени, ви то знате, и ипак ја сам одскочио од столице, кад сам угледао незваног госта, о коме сам мало час мислио. Он је ушао тако слободно и спокојно као да ми је чинио пријатељску посету. Ја сам га видео лично тада први пут, но познао сам га одмах. Он је необично високог раста и врло мршав; чело му је испупчено напред, очи упале, лице глатко обријано, одевен кицошки, а покрети му имају нечега занста професорског у себи; он је мало незграпан, а кичма му је савијена од непрестаног научног рада. Мене је поразила његова глава: она је сва испала напред, са тим нарочитим љубањем са стране у страну, које се примећава код змије кад пузи.

— »Ви ме без сумње не познајете, — рече он.

— »На против, — одговорих ја: — ви можете да појмите по моме изгледу да вас познајем. Смем ли вам понудити столицу? ја вам се могу ставити на расположење за пет минута, ако имате шта да ми саопштите.

— »Све што вам ја имам да кажем, ви сте дужни знати сами, — рече он.

од парафинског штофа и прслук жућкасти. Начелник среза јасеничког актом Бр. 22586, моли полицијске власти, да крадљивца Ивана потраже и нађена њему стражарно спроведу, ради законског поступка. Ивану је 26 година, средњег стаса, повеће главе, црне косе, смеђих обрва, великог чела и образа дугих, у опште плав, нос правилан, браде мале небријане; има белег по глави на три места од краста. Кад је побегао био је одевен у панталонама од плаве чохе и кожух са рукавима, а на глави капу шајкачу.

Михаило Зарић и Аксентије Чолић, бивши чувари осуђеника, пресудом Апелационог суда од 27 октобра пр. године Бр. 4165, која је и извршено постала имају да издрже по 12 дана затвора и да плате кривичне трошкове, на шта су осуђени због дела из II одељ. § 99 крив. закона. Па како се не зна где се Михаило и Аксентије налазе, те се осуде ни по кривичној ни по грађанској части нису могле извршити, то управа града Београда актом Бр. 556, моли све полицијске власти, да именоване потраже и нађене њој спроведу.

Јован Радојичин „Пижурице“, из Цетиња, дошао је пре 2 и по године у Србију са своје троје деце: синчићем Благојем и кћерима: Љубицом и Зеликом и више се није ни вратио кући — у Црну Гору, где је оставио жену и још троје деце — који су сада прешли у Србију и живе у Ивањици ишчекујући Јована, за кога се сазнало да живи невенчано негде око Врање, а за децу се ништа не зна. Јовану је око 40 година, у опште плав, а очију зелених. Начелство окр. рудничког актом Бр. 203, моли полицијске власти да Јована с децом потраже и нађене спроведу начелнику среза моравичког с позивом на Бр. 87. УБр. 955.

Благоје Перуничкић, бивши радник штампарски, а у последње време служитељ позоришта „Синђелић“, извршио је 21 октобра прошле године крађу два црна сата па побегао. Благоју је 20 година, стаса средњег, у лицу пун, црномањаст, без бркова и браде. Начелство округа нишког моли, да се Благоје потражи и њему стражарно спроведе. УБр. 956.

Благоје Јоксић, из Сенаје, који је служио код Николе Грујића механције из Малог Пожаревца, побегао је од газде 11 овог мес., пошто је претходно украо 76 динара. При себи има службену исправу и акт суда општине мало пожаревачке, да може узети објаву за Аустро-Угарску, јер је хтео да иде брату, који живи у селу Батајници — код Земуна; но објава му није издата. Њему је 20 година, средњег стаса, смеђ, дугих образа, румен, носав, плавих — светлих очију, зуба врло белих, по лицу пун оспе. Кад је побегао био је одевен у гуњ од шајака, уским чакширама и обуен у опанцима; а на глави шубару. Начелник среза грочанског моли полицијске власти да Благоја потраже и нађена њему спроведу с позивом на бр. 242. УБр. 1596.

Непознати допови ноћу између 17 и 18 децембра прошле године извршили су опасну крађу Петру Миленковићу, тежаку из села Вароши и однели му: 100 аршина тежињава платна, 12 пари женских чарапа, две женске кошуље од тежињава платна, две шубаре полуастраган, 4 пешкира од памучног белог платна, један јелек од црног сукна и један кајиш црн за опасивање. Начелство окр. нишког актом бр. 496 моли полицијске власти, да допове и покрађу потраже и нађене њему спроведу. УБр. 1299.

Михајло Фар, радник шећерне фабрике, родом из Ритока у Маџарској, који је био са станом у Ратарској улици бр 29, код Александра Гавриловића, извршио је овоме крађу ствари и 17 ов. мес., побегао. Ствари које је покрао, следеће су: драп прслук, кратак капут, браон — полован, — пар новог одела угасито-грао; два пара ципела, перорез са црним корицама, а на крају мало бео, кожни новчаник у коме је било 6-70 дин. у сребру и никлу; један сребрн комад и три комада бакарног старог новца „Марије Терезије“, чарапе плаве са белим шарам, црна свилена машна, сребрн сат са два капка са главом Франца Јосифа, са сребрним ланцем и кључевима и табакера од браон коже, на којој су насликани новци; — све у вредности 250 динара. Управа града Београда актом бр. 1565 моли све полицијске власти, да Михајла потраже и нађена њој спроведу. Михајлу нема више од 30 година. Кад је побегао, био је одевен у одело угасите боје, а на ногама имао је ципеле.

Т Р А Ж И С Е

Начелник среза добричког актом бр. 65 извештава све полицијске власти, да су код Драгутина Ђорђевића и других Цигана, који су у притвору због крађа коња, нађена: једна коњска кола окована, без леса и арњева, половна; један коњ длаке доратасте, матор 15 година и кобила длаке доратасте матора 6 година и једна кобилица матора две године, на челу ли-саста; ам и узде; па моли да сајбије потраже и њему с до-казима о својини упуте. УБр. 620.

Код Јована Живановића, из Малог Пожаревца налази се: кобила длаке алатасте, мила, матора 5 година и коњ, длаке врне, исте величине као и кобила, матора 5 година. Начелник ср. грочанског актом бр. 57 моли полицијске власти да потраже сајбије и пронађене њему упуте. УБр. 533.

Начелство округа нишког актом бр. 602 извештава све полицијске власти, да се у селу Шарбановцу (трезу бањском) налази: мангун кобила, длаке беле, матора 8—10 година, без роваша; — па моли, да сајбију потраже и упуте начелнику среза бањског. УБр. 1299.

Бождар Јовановић, бив. ђак V разреда гимназије, родом из Београда, нестало је 15 ов. мес. Њему је 15 година, повисоко је раста — према својим годинама, очију црних, косе смеђе, главе и ушију великих, у лицу бео, уста повеликих. Био је одевен у панталоне и кратки капут бледе боје, у дугачком зимском капуту затворено плаве боје са јаком од друге материје, и на глави црни шешир, полован; на ногама велике ву-нене чарапе, црвене боје и црвене опанке. Управа града Београда актом Бр. 1460, моли полицијске власти, да Бождара потраже и нађена њој спроведу.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

КНЕЗ МИЛОШ

У НАРОДНОЈ УСПОМЕНИ

од **Јосе М. Поповића**

учитеља Грађанске Школе у Гор. Милановцу

Књига је посвећена **Њеном Величанству Краљици Драги**, Која је благоволела посвету милостиво примити.

Може се добити од писца и од издавача г. Н. Димитријевића, уредника „Полицијског Гласника.“

Књига садржи 8 штампаних таб. са сликом Њ. Величанства. Цена 1 динар.

„ЗДРАВАЦ“

КАЛЕНДАР ЗА 1901 (ГОДИНА II.)

За поуку о чувању здравља. Уредио г. д-р Радивоје Вукадиновић, окр. физикус из Књажевца.

Календар „Здравац“ има врло поучну садржину са 10 слика. Удешен је за народ тако, да га и најобичнији сељак може врло добро разумети и њиме се користити.

Од колике је вредности „Здравац“ по народ, најбоље сведоче критике првих наших лекара. Г. д-р Милан Батут, проф. Велике Школе написао је у прошлој години читав један уводни чланак о „Здравцу“ и најсрдачније похвалио појаву његову, тврдећи, да ће „Здравац“ нашем народу бити од драгоцене користи.

„Здравац“ треба да има свака кућа. Патриоте и пријатељи народа учиниће му највеће добро, да овај календар у што више примерака откупе и сиромашном сталежу раздаду бесплатно.

За „Здравац“ се треба обратити писцу г. д-ру Вукадиновићу у Књажевац, или штампарији г. А. Јовановића, Београд. Цена је комаду 30 пара дин. На више 30% рабат.

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ и ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА

Уредник нашега листа вратио се с пута и ово дана одговориће свима пријатељима и повереницима, који су му писали за време његова одсуства.